

ЦИЈЕНА:

За Црну Гору на годину 8 перпера, на по године 4 перпера.
 За Аустро-Угарску Босну и Херцеговину на годину 12 перпера, на по године 6 перпера.
 За све остале земље годишње 20 франка у алату, на по године 10 франка у алату.
 Прешлаша се вријема само у годишњим и полугодишњим роковима и волаже у најбријед.
 Поједини број 20 пара за Црну Гору, — за Иностранство 25 пара.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

Le GLAS TZRNOGORTZA, Journal Officiel, paraissant régulièrement chaque samedi et suivant les exigences du service. On s'abonne aux bureaux du journal GLAS TZRNOGORTZA, Cetigne, Montenegro.

L'abonnement pour le pays 8; pour l'Autriche-Hongrie 12 Perpers; pour tous les autres pays 20 francs par an. La publicité est reçue aux bureaux du journal et dans toutes les agences de publicité.

Претплата се шаље само Администрацији „Глас Црногорца“ на Цетиње.
 Дописи се шаљу Уредништву — Рукописи се не враћају.
 Огласи се шаљу Администрацији и наплаћују се: за сваку ријеч или број до пет цифара из петит слова по 4 пара, гармонд слова 6 пара; широким слова 8 пара — за први пут, а за сваки даљи пут у пола од горње цијене. Најмањи оглас наплаћује се 1 перпер. — Осим најбријед изнешене цијене од ријечи, наплаћује се по закону о таксама још по 50 пара за свако поједино оглашавање.

Власник: Државна Штампарија.

Излази суботом

Уредник и одговорни уредник: Вељко Милићевић

СЛУЖБЕНИ ДИО

На основу споразума између овог Министарства и Главне Управе Пошта и Телеграфа за Босну и Херцеговину, а у саобраћају између Црне Горе и Босне и Херцеговине, усвојене су, почев од 1 маја по новом календару 1914 год., ове поштанске таксе:

1. За писма (до 2 килограма тежине) на сваких 20 грама, или разломак од ових, по 10 пара, а за неафранкирана иста дупла такса;

2. За просте дописне карте по 5 пара, а за исте с одговором плаћеним по 10 пара (5+5);

3. За затворене дописне карте по 10 пара; и

4. За штампане ствари, робне мустре и пословне папире на сваких 50 грама или разломак од ових по 5 пара. За робне мустре минимум је 10 пара, а за пословне папире 25 пара.

П.т. број 4324. Из Поштанско-Телеграфског Одјељења Министарства Унутрашњих Дјела. Цетиње, 24. марта 1914. године.

Ријешењем Г. Министра Финансија и Грађевина број 2256 од 10. о. м. — а на основу алинеје 3-ће тачке 7. чл. 2. правила за извршење закона о таксама — ослобођено је од плаћања такса гимнастичко друштво „Српски Соко“ на Цетињу.

Ријешењем Г. Министра Финансија и Грађевина број 2718 од 21. о. м. — на основу алинеје 3-ће тачке 7. чл. 2. правила за извршење закона о таксама — ослобођени су од плаћања такса „Централни Одбор и пододбори за подизање споменика и братске костурнице палим борцима на скадарском бојишту“.

Предље се овим путем саопштава свима државним и општинским властима ради знања и управљања.

К броју 2718. Из канцеларије Монополског Одсјека Пореско-Царинске Управе. Цетиње, 24. марта 1914. године.

ЗАПИСНИК

XXXI. РЕДОВНЕ СЈЕДНИЦЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

КРАЉЕВИНЕ ЦРНЕ ГОРЕ

држане 20. марта 1914 г.

Председавао
Председник Народне Скупштине,
Мило ДожићСекретар,
Мато Павићевић

Присутни су били г. г. Министри: Лабуд Гојнић, Ристо Поповић, Мирко Мијушковић, Љубомир Бакић и Петар Пламенац.

Сједницу је отворио председник Мило Дожић у 9 часова прије подне.

Прочитан је и без примједбе примљен записник прошле сједнице.

Прочитане су у изводу молбе и жалбе: Крста Дакића—Гипера из Подгорице, Вукосава Јовановића из Липова, Анта Цаковића из Шаранаца, Јанка Брајовића с Цетиња, Радуна Новаковића с друштвом из Липова, Миливоја Радуловића с друштвом с Цетиња, Милосава Радовића из Колашина, Милоша Никчевића с друштвом из Никшића, Стефаније Јакшића из Липова, Јована Булатовића из Колашина, Васа Мартиновића с Цетиња, Јована Кнежевића из Шаранаца, Милене Ивановића из Подгорице и Иване Иличковића из Брчела.

Издвојили су, у смислу чл. 101. пословника скупштинског:

Митар Вукчевић молбу Крста Дакића; Јанко Тошковић молбу Милосава Радовића;

Радуле Стаматовић молбу Миливоја Радуловића са друштвом.

Марко Вукосавовић молбу Васа Мартиновића;

Јоко Гојнић молбу Иване Иличковића; и Јакша Поповић молбу Милене Ивановића.

Прочитани су такође у изводу предлози посланички:

Мила Драгојевића и Стева Лопичића односно поправке пута Рваши—Каруч и

продужења истог Каруч—Бобија—Додоши; и

Тома Кажића по молби Ива Радусиновића, односно повраћаја глобе од 200 перпера.

Молбе и жалбе упућене су одбору за исте, а предлози одсјецима за надлежне одборе, на проучавање.

Затим је прочитана молба посланика Михаила Буквића за осмодневно одсуство, које му је и одобreno.

Прешло се на дневни ред: наставак претреса извјештаја одбора за молбе и жалбе.

Одбор је предложио, а Скупштина примила, да се молбе Ђура Милошевића, Лака Вукићевића, Вука Лопичића и Милана Марнића одбију као ненадлежно поднесене и преко њих пријеђе на дневни ред, у смислу тачке 1. чл. 103. пословника скупштинског.

По молби пана Крста Поповића, односно тумачења повеље Његовог Величанства Краља Господара од 26. фебр. 1892. год. издате потомству протонона Бошка Поповића из Љешкопоља о ослобођењу данка, одбор је предложио, да се препоручи Његову Величанству Краљу Господару у смислу чл. 103., тачка 3. пословника, али Скупштина није примила извјештај одборски, већ је усвојила предлог Сава Вулетића, који гласи: „Народна Скупштина тумачи повељу тако, да поп Крсто Поповић и његови рођаци, потомци попа Бошка Поповића, немају плаћати државне дажбине ни на куће, ма гдје оне биле у границама државе“.

Даље, одбор је предложио, а Скупштина прихватила ове одлуке по шљедећим молбама и жалбама:

1) да се молба Стане Божовића упути на призрење Краљевској Влади за редовну годишњу помоћ у смислу чл. 103., тачка 3., пословника скупштинског;

2) да се молба Илије Беровића с друштвом односно пута упути надлежном Министру на удовољење;

3) да се молба племенског капетана затребачког Н. Белошевића с друштвом односно пута Фундина—Затријебач упути надлежном Министру с препоруком за удовољење, у смислу чл. 103., тач. 3., истог пословника; и

4) да се Радулу Стаматовићу уважи у године сталне државне службе за пензију вријеме, проведено у учитељској служби, од 10. септембра 1896. до почетка 1901.—1902. школске године;

по молби Јока Ђурановића одбор је предложио, да се иста упути Краљевској Влади на призрење у смислу чл. 103., тач. 3. пословника, али Скупштина је усвојила приједлог Стева Лопичића, који гласи: „Да се молба Ђурановићева упути Краљевској Влади с предлогом, да га ослободи плаћања болесничких трошкова“;

5) да се молба Јоша Поповића као посве рзложна упути Краљ. Влади на призрење у смислу чл. 103., тач. 3. пословника;

6) да се Анђи Петковића, учитељици у Скадру, уважи у године сталне учитељске службе за пензију вријеме проведено у 1889.—90. и 1890.—1. школским годинама као наставници Дјевојачког Института на Цетињу с тим, да за то вријеме плати прописани улог у пенсioni фонд;

7) да се молба Маше Михаљевића, као посве рзложна, упути Краљ. Влади на призрење за редовну годишњу помоћ у смислу чл. 103., т. 3. пословника;

8) да се молба Сава Капичића као неразложна одбије и преко ње пријеђе на дневни ред у смислу чл. 103., т. 1. пословника; и

9) да се молба Миланг Лабовића с друштвом упути Краљ. Влади с препоруком на призрење у смилу чл. 103., т. 3. пословника.

Прешло се на претрес и рјешавање молба и жалба, издвојених са стране појединих посланика за посбно расправљање.

Усвојен је одборски извјештај, односно одбијене су:

молба Вукосава Бојића, јоу је издвојио посланик Јанко Тошковић

молба Љубомира Клисића, коју је издвојио посланик Марко Вукосавовић;

молба Рада Рабовића, јоу је издвојио посланик Станко Обрадовић; и

молба Јована Радичевића, коју је издвојио посланик Саво Вулетић.

А' препоручене су Владином призрењу по предлогу појединих посланика ове молбе и жалбе:

молба Миливоја Стожинића, коју је издвојио посланик Јанко Тошковић;

молба Рашка Гарића и Томице Дедића, коју је издвојио посланик Јакша Поповић;

молба Тана Шаина, коју је издвојио посланик Никола Бајагић;

молбе Шћепана и Благоја Гргура, које је издвојио посланик Михаило Буквић; и

молба Стојана Гузине, коју је издвојио посланик Мило Церивић.

По молбама Пера Почека и Јована Мемедовића, које је издвојио посланик Саво Вулетић, ријешено је, да се у смислу чл. 102. пословника скупштинског поврате надлежном министру, да извиди како ствар стоји, па да поднесе извјештај Народној Скупштини.

Послије одмора од 10 минута, прешло се на другу тачку дневног реда: одговор Министра Финансија и Грађевина на питање посланика Милосава Николића односно радње моста на Грачаници.

Министар Финансија и Грађевина Ристо Поповић, одговарајући на ово питање, изјављује, да због буџетске немогућности није могла бити предвиђена градња овог моста, али чим се закључи потребан грађевински кредит, а пошто ће и Скупштина учествовати у његовом распореду, то ће се на сваки начин приступити и градњи тог моста.

Питач Милосав Николић препоручује Влади, да по могућности што прије приступи радњи овог моста.

Прешло се на трећу тачку дневног реда: одговор Министра Унутрашњих Дјела на питање посланика Мила Церовића и другова односно преноса сточарског завода из Никшића на Даниловград.

Министар Унутрашњих Дјела Лабуд Гојнић у своме одговору износи разлоге, који су изазвали потребу тог преноса, налазећи, да су они оправдани у толико прије, што постоји и одлука скупштинска о том преносу.

Питач Мило Церовић не задовољава се одговором министровим, налазећи, да су много јачи разлози, да сточарски завод остане у Никшићу.

У истом смислу је говорио и посланик Радоје Радојичић, ушљед чега је изазвао дуже објашњење између министра Гојнића и Церовића и Радојичића, који су на крају изјавили, да нијесу задовољни и да ће ово питање претворити у интерпелацију.

Сједница је закључена у 1/2 часа послје подне, а идућа је заказана за сјутра у 8 сати прије подне с продужењем не-свршеног данашњег дневног реда и додатком:

1). одговор Министра Унутрашњих Дјела:

а) на питање Гаврила Церовића односно исељавања у Америку,

б) на питање Дервиша Омербашаћа односно неких злоупотреба извјесних чиновника у новоослобођеним предјелима; и

2). одговор Министра Правде:

а) на питање Мила Церовића због неисправног руковања државним новцем са стране неких судских чиновника; и

б) на питање Јакше Поповића односно неправилне наплате новчане казне по кривицама из Васојевићске афере.

Секретар, Председник Нар. Скупштине,
Мато Павићевић.

Мило Дожић.

ЗАПИСНИК

XXXII РЕДОВНЕ СЈЕДНИЦЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

КРАЉЕВИНЕ ЦРНЕ ГОРЕ

држане 21. марта 1914. год.

Председавао
Председник Народне Скупштине,
Мило ДожићСекретар,
Крсто Поповић

Присутни су били сви г. г. Министри осим г. Министра Председника.

Председник Мило Дожић отворио је сједницу у 9 часова прије подне.

Прочитан је записник 31. редовне сједнице и без примједбе примљен.

Затим су прочитане у изводу молбе и жалбе: Луке Јововића из Бара, Томице Мојашевића с Цетиња, Митра Никовића с друштвом из Никшића, Андрије В. Поповића с Цетиња, Андрије Миђуновића, Руша Хота, Јоке удове С. Вујковића, свијеза с Цетиња, Јоксима М. Триковића из Д. Мораче, Труна В. Влаховића из Речина, Сава М. Ракочевића из Б. Поља, Мирка Ј. Дедовића из Пећи, Бар. Рада Ј. Вуксановића из Колашина и Стефа Ј. Новаковића из Ст. Бара.

Прочитани су предлози народних посланика: Попа Тома Кажића за повраћај 300 перпера казне за одлазак у Америку Миђу Јовову Стојановићу и сину му; попа Тома Кажића и Ст. Лопичића за градњу кољског пута: Добрска Плоча—Метеризи и Жупа Добрска до Крњичке Каменице.

Молбе и жалбе упућене су одбору за исте; посланички предлози пак скупштинским одсјецима за надлежне одборе на проучавање.

Затим је прочитан извјештај Министра Просвјете Мирка Мијушковића о дану када ће одговорити на питање посланика д-р Филипа Добрећића односно отварања нар. школа у „Бривској Гори“ и „Св. Николи“.

Прије прелаза на дневни ред добио је ријеч посланик поп Станко Обрадовић, износећи да неки дио посланика ријетко, готово никако не посјећује Скупштинске сједнице, и тиме ометају рад Скупштински и штете државу и народ.

У том смислу говорио је Министар Просвјете М. Мијушковић и Саво Вулетић, који окривљује Скупштинско Предсједништво, ако оно даде одсуствујућим посланицима посланичку дневницу за вријеме одсуства.

Председник Мило Дожић констатује да сједнице Скупштинске посјећује редовно велика већина посланика; да један дио оних који нијесу редовно на сједницама, ради у појединим одборима, а тек један мали број посланика изостаје, којима се већ одузимају дневнице као и да ће им се у будуће одузимати.

Затим се прешло на дневни ред: одговор Министра Унутрашњих Дјела на питање посланика Мата Павићевића, односно злоупотреба, учињених са стране полицијских власти приликом реквирирања народних добара за вријеме рата.

Министар Унутрашњих Дјела Лабуд Гојнић, одговарајући на ово питање, изјављује, да му није било ништа познато о овоме — докле није посланик Павићевић упутио на њега питање и дознао за жалбу Божа Лукачевића из Зете. Ишљеђењем, извршеним преко обласне Управе у Подгорици поводом питања Павићевића и жалбе Лукачевићеве, утврђено је, да реквизицију стоке Лукачевићеве није вршио капетан Дракић непосредно, него путем комисије састављене из мјесних кметова, од којих је један био рођак жалио-очев. Поступак капетанов у замијенивању Лукачевићеве јунице — својим јунцем, процијетеним за 6 кграма више него јуница, оправдава се опажањем његовим, да је способнија за приплод, чему се с друге стране није нико противио па ни са стране Лукачевића. Из свега излази, да капетан Дракић није у овом послу ништа рђаво учинио, него шта више учинио је једно добро с економског гледишта, изводећи уједно закључак, да ни Лукачевићу није ништа криво учињено.

Питач Мато Павићевић налази, да одговор Министров не иде у прилог капетана Дракића, него да је он далеко тежа оптужба, него ли она, коју је он подигао, јер је он био у неизвјесности, да ли је то могуће да тако буде. Пошто је изнио друге примјере злоупотреба у истој капетанији, налази, да овакви капетани, који су за вријеме рата гледали, да добру стоку одведу у своје оборе, заслужују највећу осуду и казну.

Послије међусобног објашњења Министра Гојнића и питача Павићевића по истом послу, прешло се на 2 тачку дневног реда: одговор Министра Унутрашњих Дјела на интерпелацију посланика Милосава Николића и Сава Кривоканића односно реквизиције.

Министар Унутрашњих Дјела Лабуд Гојнић, одговарајући на ову интерпелацију, изјављује, да по оваквим стварима није добијао никаквих тужба или жалба, осим

само жалбу неког Максима Даковића с Грахова, поднесу 27. октобра 1913. г. противу капетана Ковачевића. Он је ту жалбу упутио Министру Војном као надлежном на постунак и не зна шта је по дотичној жалби учињено. Што се тиче ових других жалба, поднесених ту скоро преко Народне Скупштине, он је спровео обласним уривама на извјештај, последије чега ће моћи видјети: да ли су ствари за суд или не.

Интерпелант Милосав Николић, није се надао, да ће последије оволиког времена добити овакав Министров одговор по дотичној ствари, тврдећи напротив, да су тужбе постојале и постоје у обласној управи у Никшићу. Пошто је изнио масу случајева дотичних неправилности, предлаже овакав прелаз на дневни ред: „Да г. Министар Унутрашњих Дјела утврди кривицу Ђетковића и Ковачевића и онда да их преда суду на суђење због злоупотребе власти“.

Још су по овом послу говорили: потпредседник Гаврило Церковић, Јанко Тошковић, Министар Финансија Ристо Поповић, Митар Вукчевић, Саво Вулетић, Никола Бајагић, Радисав Бојовић, Станко Обрадовић, Иван Брајовић и Никола Вучинић, последије чега је Народна Скупштина примила за прелаз на дневни ред предлог потпредседника Гаврила Церковића, који гласи: „Да г. Министар Унутрашњих Дјела, односно Краљевска Влада, одреди по једну комисију у свакој области, која ће испитати у свакој капетанији, односно општини, дотичне области почињене злоупотребе, било од капетана било од племенских процјенивачких комисија, било од обданије или од ма кога, односно одузимања реквизиције од народа било у стоци, сијену, колима и ма чему, па по извиђају да све кривице преда на суђење било војном било грађанском Суду“.

Сједница је закључена у 1/2 часа последије подне, а идућа заказана за сутра у 8 часова прије подне с продужењем данашњег несвршеног дневног реда.

Секретар, Председник Нар. Скупштине, Крсто Поповић. Мило Дожић.

ЗАПИСНИК

XXXIII РЕДОВНЕ СЈЕДНИЦЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

КРАЉЕВИНЕ ЦРНЕ ГОРЕ

држане 23. марта 1914. год.

Председавао
Председник Народне Скупштине,
Мило Дожић

Секретар,
Мато Павићевић

Присутни су били сви министри осим Министра Председника.

Председник Мило Дожић отворио је сједницу у 8 1/2 прије подне, с напоменом да ће се записник прошле сједнице прочитати на наредној.

Прочитане су у изводу молбе и жалбе: Милинка Тодоровића, Машана Симуновића, Михајла Божића, Лазара Тодорова Сушића и Јована Тепавчевића, Тома Спасојевића, Видне Беговић и Ника Маргиновића.

Прочитани су приједлози народних посланика Николе Јовановића по молби Милосава Братовића, Ивана Брајовића о давању помоћи фамилији Попа Милете Бурића, Попа Тома Кажича о повраћају глобе Марку Кажичу и Радослава Бојовића о смањивању аренде на непокретно имање манастира Св. Луке у Жупи.

Прочитано је питање Шпира Глиговића и друга о д-р Стринићу који је премјестио сједиште са Велимја на Грахово, као и кад ће се мјесто орога попунити.

Молбе и жалбе упућене су одбору за за исте, посланички приједлози скупштинским одсјецима за надлежних одборе, а питање Министру Унутрашњих Дјела.

Прочитана су два извјештаја Министра Унутрашњих Дјела Лабуда Гојнића о дану када ће одговорити на поједине интерпелације.

На питање Марка Вукосавовића, зашто је скинут са дневног реда приједлог закона о уважењу година писарске службе, председник одговара да је тај пројекат привремено одложен из извјешних разлога, а поводом једног усвојеног приједлога за неке молбе и жалбе. Он ће се ипак доцније ставити на дневни ред.

Прешло се на дневни ред: претрес законског пројекта о монополима.

Извјештај Радула Стаматовић прочитао је одборски извјештај, а Министар Финансија и Грађевина Ристо Поповић изнио је разлоге који су руководили владу да овај приједлог поднесе, као и потребу да се нови монополи установе.

Последије говора Мила Церковића, Николе Вучинића, д-р Н. Шкерковића, Марка Вукосавовића, Саво Вулетића, Мато Павићевића, Јове Голијанина, Станка Обрадовића, Гаврила Церковића, Вука Кривокапића и узајамних објашњења између појединих посланика, и завршнога гово-

ра Министра Финансија, Скупштина је усвојила у начелу приједлог закона о монополима са 38 против 4 гласа.

Последије одмора прешло се на претрес у појединостима овога законског приједлога.

Код чл. 1. Саво Вулетић предлаже да се из редакције избаци монополисање шпирита, али је последије говора извјештајца Радула Стаматовића, Станка Обрадовића, који је тражио да се не монополише петролеум, као и говора попа Тома Кажича, Н. Вучинића, чл. 1. усвојен по пројекту.

Исто тако усвојени су по пројекту чл. 2. и 3. Код чл. 4. Станко Обрадовић тражи мало ширу слободу у раду Управе Монопола, али је и тај члан усвојен по пројекту.

Члан 5. усвојен је према извјештају одборскоме, а члан 6. и 7. по пројекту.

Код чл. 8. Министар Финансија износи разлоге у прилог своје редакције односно подизања магазина монополских, изјављујући у исто вријеме да нема ништа нарочито ни прогив редакције одборске. Последије говора извјештајца Радула Стаматовића, попа Јока Гојнића и Марка Вукосавовића члан 8. усвојен је по извјештају одборском.

Члан 9. усвојен је исто тако по извјештају одборскоме, као и члан 10.

Код чл. 11. Никола Вучинић налази да би замјену казне од 10 перпера за један дан требало повећати. Мато Павићевић предлаже своју редакцију, да се заштити бар половина имања онима, који учине такве кривице, а за остало да плати у новцу. Последије говора извјештајца члан 11. примљен је по пројекту.

Чл. 12. и 13. примљени су по пројекту.

Код чл. 14. Министар Финансија Ристо Поповић наглашује потребу да се не само финансијским него и државним и општинским органима стави у дужност да раде на сузбијању кријумчарења. У томе циљу предлаже нову и прецизнију редакцију овога члана. Последије говора Рад. Стаматовића, Николе Вучинића, Саво Вулетића, Марка Вукосавовића, Мато Павићевића, Јока Гојнића и Николе Јовановића усвојен је чл. 14. по приједлогу одборском с тиме, да његов трећи став отпадне.

Члан 15. усвојен је нов како га је Министар Финансија предложио, који гласи:

„Полицијски и општински органи дужни су пријавити финансијским властима свако кријумчарење, које би при вршењу своје дужности опазили или сазнали, и овима у сузбијању кријумчарења у свему на руку ићи. — иначе биће и они кажњени према претходном члану“.

Према овоме досадашњем чл. 15. према извјештају одборском постао је чл. 16. и усвојен је по новоме приједлогу министровоме овако:

„За казне изречене на основу чл. 11. овога закона оставља се дотичноме право жалбе у смислу чл. 106., 107. и 108. царинскога закона од Никоља-дне 1903. године. За кривице из чл. 12. и 13. надлежни су редовни судови“.

Чл. 17., који постаје чл. 18. усвојен је по пројекту, а исто тако и 19. и 20.

На коначном гласању Скупштина је усвојила овај законски пројект са 37 против 2 гласа.

Председник Мило Дожић закључио је данашњу сједницу у 1 час по подне, а идућу заказао за сриједу 26. марта са данас несвршеним дневним редом.

Секретар, Председник Нар. Скупштине, Мато Павићевић. Мило Дожић.

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО

Дворске и дипломатске вијести

— Г. Евгениадес, изванредни посланик Његовог Величанства Краља Грчке, допутовао је на Цетиње у нарочитој мисији, да Његовом Величанству Краљу Господару преда својеручно писмо Њ. В. Краља Константина и ратне медаље грчке, којима је Краљ Грчке одликовао нашега Господара и Његове узвишене Синове. Тијем поводом, г. Евгениадес био је у сриједу у 11 часова прије подне примљен у свечану аудијенцију од Његовога Величанства Краља, а у вече истога дана био је у Краљевском Двору у његову част приређен свечани ручак, на којем су били чланови Краљ. Владе и већи број државних и дворских великодостојника. Јуче прије подне, г. Евгениадес је отпутовао у иностранство.

— Његово Краљ. Височанство Књаз Петар вратио се јуче са Тополице на Цетиње.

Истина о Сјенокосу

Под горњим натписом, биоградска „Самоуправа“ саопштава на уводном мјесту овај чланак:

„Положај Сјенокос, око кога се изродило аустро-црногорски инцидент, био је у рукама Турака, кад су Срби ушли у Санџак и заузели га. За све вријеме док су Срби држали тај дио Санџака, Аустро-Угарска није тражила положај Сјенокос од Срба. Црногорци су, дакле, из руку Срба добили тај положај, по споразуму постигнутом међу владама двију братских држава.“

Срби су, док су још држали у својим рукама те крајеве, у плевалској архиви, нашли писмене документе из којих се види да је Аустро-Угарска, још за вријеме Турака, тражила да Сјенокос уђе у састав босанске територије, то јест да њој припадне, али су Турци тај захтјев одбили, и граница између Санџака и Босне била је утврђена много даље од Сјенокоса према Босни, тако да је Сјенокос остао као несумњив посјед Турске, односно саставни дио територије новопазарског санџака.

Та документа, сада, послата су црногорској влади, и, без сваке сумње, она ће их и употребити да би доказала право Црне Горе на Сјенокос.

*

За жаљење је, дакле, прије свега, пренагљеност по којој су пале људске жртве поводом питања које се сасвим лијепом могло уредити редовним, мирним путем. За жаљење је, тако исто, што се, путем надвикивања по новинама, и покушајима извртања правога стања ствари, без потребе, стварала зла крв међу заинтересованима. За жаљење је, нарочито и више од свега, што се нашло чак и српских листова који су, без потребна повјеравања и не осврћујући се на ружан утисак који је њихово писање морало начинити, потрчали да ружно оклеветају Владаоца и Владу савезничке Црне Горе, примајући за готово, и публикујући извјештај некога човјека чију је руку морала водити само слијеп мржња, као да су, бајаги, они продали Сјенокос Аустро-Угарској!...

Та немила појава, рјечитије него ишта, показује колико су поједини наши листови далеко заостали испод јавних дужности које су им у дио пале, и колико су кадрови, са недораслости за јавне послове, начинити штете најделикатнијим интересима народа и државе“.

ТЕЛЕГРАМИ

Српска војска.

Биоград, 23. марта.

У Скупштини, у наставку расправљања о појединостима буџета, Министар Војни изјавио је да је српска војска потпуно спремна да се одутре евентуалним нападајима на српско земљиште у прољеће. Стајаће српска војска има сада 49.000 људи. — Бечки Кор. Биро.

Аутономија Ирске.

Лондон, 25. марта.

У Доњем Дому примљен је, у другом читању Хом-Рул са 356 против 276 гласова. — Бечки Кор. Биро.

Руска Царска Породица

Царскоје Село, 26. марта

Царска Породица отпутовала је за Ливадиу. — Бечки Кор. Биро.

Одговор на грчку ноту

Лондон, 26. марта

Велике Силе Тројног Споразума саопштиле су Берлину, Бечу и Риму одговор на грчку ноту односно Арбаније и Егејских Острва. Сви изгледы говоре за то да ће шест Великих Сила потписати ове

предлоге и да ће се Грчка с њима сложити. — Бечки Кор. Биро.

Министарство трговине просвјете и индустрије

Биоград, 26. марта

Синоћ, у специалној дебати о буџету министарства Трговине, Привреде и Индустрије, изнио је у говору министар Др. Велизар Јанковић свој радни програм. Он је спремио шест законских приједлога и шест расписа за Нову Србију. Изложио је потребу измјена у администрацији и контроли свога министарства, захтијевајући његово подвостручење, јер се је раширило поље за рад, и тако би била два министарства: министарство пољопривреде, и министарство трговине и индустрије. Министар се осврнуо на неопходност стварања агрономског факултета и говорио је затим о реформама које би имале да се уведу, као што је земљораднички кредит, одгајање стоке, индустрија, занати, трговачке школе. Иза тога је предложио да се Трговачка Академија преобрази у велику школу трговачких наука. Дотакао се потребе измјена закона о акционарским друштвима, и смањивања банковног интереса. Говорио је о стварању нових трговинских агенција у иностранству; о потреби да се ријеша аграрно питање у новим крајевима, и да се створи централна банка која ће куповати посједе. Министров говор извео је одличан утисак у свима круговима. Скупштина је иза тога усвојила буџет у цјелини. — Биоградски Пресбиро.

Царски гости

Петроград, 27. марта

Румунски пријестолонаследнички пар отпутовао је у иностранство. Принц Карол пошао је у Берлин. — Бечки Кор. Биро.

Италијанска политика

Рим, 27. марта

Министар Иностраних Дјела, Маркиз ди Сан-Ђулиано изјавио је у Сенату, у току расправљања о трошковима Либије, да Тројни Савез остаје чврста основица италијанске спољне политике. Интимни споразум Италије и Аустро-Угарске осигурао је јадранску равнотежу стварањем независне Арбаније. — Бечки Кор. Биро.

Епирско питање

Беч, 28. марта

Амбасадори Енглеске, Русије и отправник послова Француске предали су последије подне, одвојено, грофу Берхтолду против-предлог Тројног Споразума о одговору Великих Сила на грчку ноту. — Бечки Кор. Биро.

Операција шведског краља

Штохолм, 28. марта

Јутрос је оперисан шведски краљ на стомаку. Операција је добро испала. — Бечки Кор. Биро.

Српска Академија Наука

Биоград, 28. марта

Јутрос је свечано положен темељ згради Академије Наука. — Бечки Кор. Биро.

Невјероватне вијести

Драч, 29. марта

Вијести које су стигле влади, кажу да су српски извјештаји о упаду арнаутских чета без основа. Нереди је само било на српском земљишту, и те нереди су изазвали Срби истрјебљујући на Косову арнаутско становништво које бјежи од покоља преко границе. — Бечки Кор. Биро.

Српски деманти

Биоград, 29. марта

Вијести које су објављене на све стране, датиране из Софије, Драча и Беча, о тобожњим испадима, звјерствима, убијствима, силовањима ар-

банашког муслиманског становништва и паљењу њихових имања, — апсолутно су лажне, измишљене и тенденциозне.

С овим вијестима које се истовремено шире на све стране, хтјело би се увјерити да српске власти владају са режимом терора, али јавно мишљење већ је било предупређено и добро зна ко је чинио недјела и кога је осудило у своје вријеме, те се неће дати завести клеветата са којима се систематски покушава да се дискредитује Србија. Српски Пресбиро објављивао је деманти за демантом, али преостаје само један начин да се обустави ова кампања; а то је увјерити се на лицу мјеста о нетачности. Пресбиро, једном за свагда, категорички опровргава ове вијести које доносе више штете онима који су их измислили, него Србији. — Биоградски Пресбиро.

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ

Грчки и црногорски професори. Посљедњи ратови још су нас више зближили са Грцима са којима су нас и раније везале симпатије. Осјећа се на обје стране један жив покрет да се међусобно још боље упознамо. То сведоче и топле депеше, измијењане између грчких и црногорских наставника.

Са грчке стране упућена је ова депеша; Атина, 26 марта

Господину Министру Просвјете, Цетиње.

Чланови грчке средње школе, окупљени у својој скупштини, упућују, преко вас, топао и најсрдачнији поздрав својим црногорским колегама, са жељом да васпитају обичу земаља заједнички пораде да постане још тјешње вјековно пријатељство које нас веже у интересу мира, правде и слободе.

Предсједник: Сефанос, професор Народног Университета Са Цетиња је одговорено:

Господину Сефаносу, Професору Народног Университета, Атина.

Чланови црногорске средње школе дубоко су дирнути срдачним поздравом који им долази од њихових грчких колега, и обратили су се на мене да вас замолим за љубазност да им изјавите, вашим љубазним посредством, њихову благодарност. Вјековно пријатељство које постоји између Грчке и Црне Горе, урођено свима нашим срцима, води такође васпитаче младежи црногорске да се одржава и развија овај осјећај у будућим покољењима.

Мин. Просвјете и Црквених Послова, Мирко Мијушковић.

Нов добротвор „Бачког Фонда“ у Подгорици. Госп. Милош Марковић, члан Главне Државне Контроле на расположењу, положио је овој управи перпера десет, те је на тај начин уврстио свога родитеља, пок. командира попа Радована у ред добротвора „Бачког Фонда“, на што му се овим путем изјављује захвалност.

Из „Друштва за потпомагање заната и трговине у Црној Гори“. Одбори управни и надзорни овога Друштва одржали су на Благовијести заједничку сједницу и нашли, да Друштво данас има најбоље изгледе на успех, а и највећу потребу да у свом раду пође полетом, каквога му осигуравају измијењене прилике на боље, и с поља и у земљи, те одбори позивају и моле све многобројне старе и нове чланове и пријатеље друштвеног напретка, да својски настану на оснивању пододбора, прикупљању прилога, упису у чланство, упућивању преко Управе на Цетињу добрих дјечака на изучавање заната и трговине итд. како би Друштво, на појачану потребу данас, могло одговорити циљевима, ради којих је прије десетак година постало.

Прошли ратни догађаји тешко су се и многоструко коснули и нашега Друштва, те је иста ова заједничка сједница попунила три у одборима упражњена мјеста пок. Мила Ковачевића, Павла Пламенца и Петра Дрецуна избором г.г. Мила Дожића, Милутина Татара и Сава Милуновића, који су на прошлој скупштини добили били последије изабратијех највећи број гласова, а даље ријешила, да се у мјесецу мају т. г. има одржати главна

скупштина, која од 20. маја 1912. није сазивана, ушљед познатих догађаја.

Управни и надзорни одбори овога Друштва вјерују, да је свакоме још у живој свијести и сјећању јако интересовање, које је за Друштво раније постојало, особито у годинама 1903. и 1904., када је оно за чланове и сараднике на великоме послу народног економског и привредног подизања било прибрато све најбоље и најсавјесније људе у земљи, те се одбори с правом надају данас на много већи и одушевљенији одзив у грађанству, и с бројнијим уписом у чланство и у активном учешћу у раду друштвеном, да ће напосок сви заједно допринијети новом полету Друштва, који неминовно предстоји од идуће скупштине, на коју ће требати само као члан доћи, с 4 перпера годишње чланарине најмање.

† **Марко Гвозденовић.** Ономад је, последије подужег боловања преминуо на Цетињу Марко Гвозденовић, опште љубљени грађанин наше пријестонице. Покојник је у свијема нашим грађанским круговима уживао поштовање. Био је племенита срца и душе. Тијело покојниково испраћено је до гроба уз велико учешће пријестоничког грађанства у којем бијаху заступљени најодличнији чланови. Бог да му душу прости и лака му земља!

† **Новица Јокановић.** — Пишу нам из Никшића: 19. марта о. г. изненадно се је угасио живот једнога доброг Србина, који је 32 године часно живио у Никшићу. Угасио се живот Новице Јокановића који је као грађанин ове земље умро да стекне необичних симпатија не само у својој околини, него и по цијелој Отаџбини у мјестима у која год је долазио.

Покојник се родио 1857. у селу Шободинама, близу Билеће — у Херцеговини. По свршеној основној школи у Требињу, изабрао је трговачки рад.

Пок. Новица заиста бјеше један од оних Херцеговаца, који је 1882. године за вријеме херцеговачког устанка прешао у ову Југо Словенску Шпарту. Такав његов родољубиви рад стекао је општу љубав и поштовање, те није остао у Никшићу неопажен.

Глас о његовој ненадној смрти разнио се муњевитом брзином по свима околним племенима, те се народ био слегао да му ода посљедњу почаст.

Спровод покојника био је 20. о. м. уз превелико учешће народа.

Опијело је извршило овамошње свештенство, а над гробом су се са покојником тројица дирљиво опростили. А.

† **Ђуран М. Михаљевић.** Пишу нам из Грађана: У племени Грађанима 8. овог месеца испустио је своју племениту душу, у 74 год. свога живота, Ђуран Марков Михаљевић. Смртни остаци предани су матери земљи сутра дан уз многобројно учешће народа пред храмом св. Ђорђа у Грађанима. Покојник је био ватрен патриота, миран и поштен домаћин. Учествовао је, почевши од граховске битке 1856 год., у свима ратовима које је Црна Гора водила с Турском Царевином до пошљедњег црногорско-турског рата. У бојевима у којима је учествовао, покојник је испољио ријетку храброст, челичну енергију и највишу границу самопрегнућа за Пријесто и Отаџбину. Његова храбра мишица облила је многим непријатељском крвљу између осталих и бојиште у Кучима и на фундини. Због тих дивних врлина покојник Ђуран био је високо цијењен о чему — поред другог — свједочи приликом његова погребна и велико учешће народа из разних племена Ријечке и Црмничке нахије, који је — не обзирајући се на ужасне непогоде од времена — 9. ов. мј. дошао да му рекне пошљедње „збогом“. С покојником се на гробу опростио веома дирљивим говором г. Илија Б. Војводић.

Лака му земља!

Фредерик Мистрал.

Умро је један од највећих пјесника овога времена, 15 марта, с. г. последије подне, Фредерик Мистрал заклопио је очи у Мајану, у својој кући гдје је провео сав свој славни живот.

Смрт Фредерика Мистрала није жалост само Француске. Она је општа жалост. И Европа и сав културни свијет осјетиће је и оплакаће смрт једнога од најјачих генија које је дала латинска раса. О Фредерику Мистралу који је поново подигао, који је обновио провансалски језик, могао је Ламаргин да каже да је био француски Вергилиј и да његову „Миреју“ упореди са „Одисејом“.

Ипак, Мистрал није никада имао друге амбиције него да пјева душу народну. И у своју „Миреју“, дело које је највише читано, он уноси сељака и пише овај карактеристични стих:

„Јер ми пјевамо само за вас,

О сиромаси и сељачка чељад!“.

Али, пјевајући за потиштене, он је створио један читав свијет. Он је створио један цио језик и дао живот типова и карактерима који се не даду заборавити. И његова „Миреја“ не припада једино Прованси: она је постала личност опште поезије.

Фредерик Мистрал родио се у Мајану, код Сен Ремиа, 8 септембра 1830, његови родитељи били су богати фармери. Своје науке свршио је у авињонском колеџу, матурирао је у Монпелијеу 1847 и наставио да студира право.

Знао је одлично латински. Био је занесен за класичну књижевност која је и инспирисала сав његов рад. Лични иметак допустио му је да се повуче на своју земљу у Мајану. И то је била једна огромна радост за њега. Ту је остварио снове свога живота; живо је потпуно сеоски. У Париз је одлазио врло ријетко.

Колико пута било му је предлагано да се кандидује за члана Француске Академије. Али, он је то вазда одбио, јер не би могао, говораше, да остави свој родни крај.

Још у дјетињству заносио се за говором свога краја. Волио је нежност његова језика, волио је његове живописне изразе. Са особитом љубави заводио је свога учитеља из Дрома, г. Руманија на којег је касније поново наишао.

Овај поновни сусрет одлучио је његову књижевну каријеру. Руманиј радио је на томе да обнови провансалску поезију. Изнио је своје намјере Мистралу који их је примио са одушевљењем. И тако мали провансалски учитељ; 1852, издаје једну свеску, „Li Prouvençal“. Мистрал је био у овом предузећу истрајан сарадник и, одмах, свијет је упознао његову велику филолошку ерудицију, богатство и савршенство његове културе.

„Li Prouvençal“ објавио је прве његове радње који су били дочекани са заносом. Одмах се у њему види пјесник, једна величина!... Провансалски језик нашао је свога достојнога пјесника.

Мистрал и Руманиј имали су, разумије се, одмах и небројно ученика, али ни један не нађе снагу и бујност пјесма Фредерика Мистрала, које су међутим само један почетак и које се зову „Љепотица Аугуста“, „Дивља Зоб“, и „Ода Мистралу“, „Огорчење“, „Борбе са биковима“.

У свим овим пјесмама живи народ са селом која се протежу од Арла до Тараскона и од Тараскона до Нима, народ са својим обичајима, својим сељачким радом, националним играма и својим легендама. Али све ово било је само један прелудиј. Мистрал спремаше епонеју која је учинила вјечним његово име, спремаше своју „Миреју“.

Треба ли да се каже што је „Миреја“, ових дванаест пјесама које пјевају најфиније, најделикатније и најнежније осјећаје провансалским језиком који је био већ готово нестао у току вјекова и који је био, у сваком случају, дегенерисао.

Појава „Миреје“ била је један велики догађај и један велики успјех. Ипак, прича о богатој Миреји и сиромашном Венсану толико је једноставна. Многи романсери и многи пјесници обрадили су ову причу, али ни један није знао да онјева страст двају љубавника као провансалски пјесник; ни један није унио толико богатство осјећаја; ниједан није оцртао декор идиле и декор драма са толико сјајних боја.

Послије „Миреје“, Мистрал је објавио редом „Каландал“, „Пјесму Рону“, „Златни Оток“, „Краљицу Жану“. Издао је и „Благо Фелибрижа“, рјечник провансалско-француски. Француска Академија дала му је награду од десет хиљада франака коју је Мистрал употребио за оснивање музеја у Арлу, музеј данас пуно успомена на прошлост његове земље.

1905. Мистрал добио је Нобелову награду и подијелио је са Шенкиевичем и Ечегајајем, затим објави и своје успомене.

Врло добро знамо како је посљедњих година сву своју дјелатност посветио музеју у Арлу.

Сада су умукнула за вазда ова драгоцјена уста. Али његова „Миреја“ живјеће док буде под благим небом Провансе и под другим небесима срца која љубе!

О. М.

Званични огласи

Објава

На дан 13. априла о. г., одржаће се у канцеларијама поштанско-телеграфских станица — *Колашинске* и *Андријевицке* — од 9—12 сати пр. подне и од 2—4 сата последије подне јавна лицитација за свакодневни пренос поште између истих т. ј. да једног дана поштоноша полази из Колашина за Андријевицу, а другог дана из Андријевице за Колашин и т. д.

Ближа обавештења могу се добити код поменутих станица прије, а и на сами дан лицитације.

Број 4331. Из Поштанско-телеграфског одјељења Министарства унутрашњих дјела, 26. марта 1914 г., Цетиње. 1,3

Објава

У недјељу 20. априла ова године Министарство војно ће путем јавне лицитације набавити три хиљаде гвоздених постеља (кавалета).

Лицитација ће се означенога дана одржати у канцеларији Админ. одсјека Мин. војног од 9—11 сати прије подне.

Лицитанти црногорски држављани морају унапријед поднијети комисији за лицитацију, као каузију у готовом три хиљаде перпера, а страни држављани два пута више. Црногорски држављани могу готов новац замијенити и са непокретним имањем у вриједности два пута више, него што је означено за готов новац. Имање мора бити слободно од дуга и као такво судом овјерено.

Квалитет постеља и подробнији услови могу се видети у канцеларији означеног Одсјека за вријеме канцеларијских часова од 25. марта до на дан лицитације.

Министарство задржава право, да постеље не уступи, ако цијена не буде задовољавајућа.

Број Р. 2006. О. 1143. Из канцеларије Админ. одсјека Кр. Мин. војног, 14. марта 1914. год., Цетиње. 3,4

Службени огласи

ОБЈАВА

На основу рјешења овог Суда, од 5. марта 1914 г., број горњи, — а обзиром на ратне прилике, што се повјеритељи презадужене масе Луке Милова Мартиновића с браћом из Бајица, нијесу могли пријавити суду до 1. октобра 1912 г., то се поново чини објава о отварању стечаја над имовином Мартиновића и објављује се свима и свакоме кога се тиче, да је отворено стечиште над цијелом покретном и непокретном имовином презадуженог Мартиновића с браћом му, те се позива сваки, који би ма по ком праву имао што тражити од Мартиновића, да се најдаље до 1. маја ове године са својим потраживањима и доказима за иста пријави овом Суду. У противном последије тога дана пријаве неће се узети у обзир.

Број 890. IV—1912—616. Из канцеларије Краљ. Обл. Суда, 6. марта 1914 г. Цетиње. бр. 152, 3,3

Позив

Са којим се позива Љуба Ивановић, родом из Берана, сада непознатог пребивања, да се у року за тридесет и један дан од дана публикације овог позива јави лично овој канцеларији ради пресуде по бракоразводној тужби, коју је поднијела његова супруга Миросава рођена Спаљевић; у противном пресуда ће се изрећи у одсуству гореименованог Љуба.

Кбр. 150. Из канцеларије св. Митрополије Пећске, 10. фебруара 1914 г., Пећ. п. п. бр. 136, 3,3

ОБЈАВА

Објављује се свима онима, који су своје сатове дали на повраћу *Голубу Перовићу* из *Грахова*, да исте, у року од једног месеца дана, откупе, јер ће се у противном случају, изнијети на јавну продају, за наплату трошкова учињених око истих.

Број 52. IV—1913—156. Цетиње, 13. марта 1914.

— Краљ. Обласни Суд, — бр. 166, 3,3 Предсједник, Г. М. Церовић.

Трговачки огласи

ОГЛАС. — У извршењу чл. 6. закона трговачког објављујем, „Ханску радњу са мјешовитом робом, држану у Пивским Црквицама престајем радити“. Црквице, 10. марта 1914. ПЕТАР НИКОВИЋ.

ОБЈАВА. — На основу §. 5. трговачког закона објављујем, да у вароши Пећи обављам кожарску и лончарску радњу под фирмом: Пећ, 14. марта 1914. БОКА АНДРИЋ.

бр. 186, 1,1

Приватни огласи

ОБЈАВА

Управа Општине вар. Подгорице, намјерава увести електрично осњетљење, било на водену снагу, било на калоричне моторе.

Електричној централни биће задатак, да освјетљава све улице Подгорице — старе и нове вароши — а да може и приватним издавати струју за освјетљавање те и снагу у индустријске сврхе.

Заинтересоване стручне фирме позивају се овиме, да поднесу Општини своје понуде у отвореној коверти најдаље до 1. маја 1914. год., по старом.

За израду закључиће се уговор са оном фирмом, која буде поднијела најсолиднију понуду без обзира на најнижу цијену.

План вароши као и остале податке даје Управа Општине.

Број 463. Из канцеларије Управе Општине вар. Подгорице, 23. фебруара 1914., Подгорица. Р. 103, бр. 120, 5,5

AVIS

La municipalité de la ville de Podgoritza (Monténégro) a l'intention d'établir l'éclairage électrique dans cette ville, soit au moyen de la force hydraulique soit au moyen des moteurs électriques.

La centrale devra éclairer toutes les rues de l'ancienne de la nouvelle ville de Podgoritza, en même temps elle devra pouvoir desservir, en cas de besoin, les locaux industriels.

Les Intéressés sont appelés à faire leur offre discrète à la dite municipalité jusqu'au 1 Mai 1914 (v. s.) La municipalité acceptera le contract de la compagnie qui offrira les meilleures conditions sans égard au prix et présentera le plan et les autres détails nécessaires de la ville.

Nº 463. Chancellerie de la municipalité de la ville de Podgoritza, le 23,II 1914 (v. s.), Podgoritza (Monténégro). Р. 128, бр. 120, 5,5

Барско Друштво

АКЦИОНАРСКО АНОНИМНО ДРУШТВО
ДРУШТВЕНИ КАПИТАЛ ПЕРП. 9.730.000.

Позивају се господа акционари, да изволе присуствовати Редовној Главној Скупштини, која ће се одржати у Риму на дан 14./27. априла 1914 год., у 3 часа послје подне код Друштвеног Сједишта, Piazza Barberini № 52, са сљедећим дневним редом:

- 1) Биланс 1913 год.;
- 2) Измјена члана 23. Друштвеног штатута;
- 3) Именовање Управног Одбора;
- 4) Бирање рачуноспитача и одређивање њихове награде;
- 5) Разно.

Акционари, који желе учествовати на сједици, морају барем три дана прије но што је одређен дан састанка Скупштине положити своје акције код друштвене Управе у Риму или код Талијанске Банке (Banca d' Italia) са сједиштем у Риму.

На основу члана 12. Друштвеног штатута, ако не би био потпуњен законити број, биће одржана Скупштина у другом сазиву, на дан 15./28. априла, т. год., у исти час и на истом мјесту.

бр. 191, 1,1 **УПРАВНИ ОДБОР.**

СТЈЕЧАЈ

Према ријешењу општинске управе и одбора од 18. дец. 1913 год. општини града Пећи, потребан је лекар, који ће вршити дужност општинског лекара у реону општине пећске; годишња плата до пет хиљада (5.000) перпера.

Кандидат мора да је свршио медицински факултет, на неком од признатих европских универзитета.

Првијенство имају они, који су већ дуже вријеме били на пракси, а особито хирурзији, а по том они, који говоре српским језиком.

Моље са потребним документима треба слати управи општине пећске.

За ближа обавјештења обратити се овој управи. Пријаве се примају до 15. априла тек. год.

Број 143. Из канцеларије општинске управе у Пећи, 16. јануара 1914 год.

Председник,
Р. 187, бр. 102, 2,3 **МАРКО ЦВЕТКОВИЋ.**

Хотел „БАЛКАН“ у Беранима

има 9 соба за преноћишта; снабђивен новим намјештајем и чистим постељама. Храна изврсна. Послуга брза. Цијене умјерене. — Моле за посјету

С поштовањем
П. п. бр. 151, 3,4 **Браћа Милошевићи.**

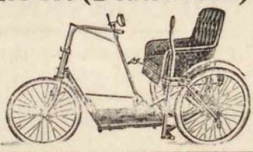
Једини славенски Гранд Хотел „БАЛКАН“ у Тријешћу

препоручује се усрдно свима путницима из Црне Горе, који путују преко Тријешћа. Изврсна кухиња, одлична пића, цијене камара почев од перпера 2,50. Цијене умјерене. бр. 161, 3,6

LOUIS KRAUSE

LEIPZIG GOHLIS 110 (Deutschland)

Специјална фабрика најмодернијих колица за инвалиде и столица за возицу болесника. Заинтересованим шаљем бесплатно цјеновник. п. п. бр. 122, 4,6

„ЛИКЕРИ ЛУКСАРДО“

„МАРАСКИН“
„ПЕЛИНКОВАЦ“
„ШЕРИ БРАНДИ“
„КИРАСО“ ит.д. ит.д.

Сви ови ликери најфинији су и умјерених цијена.

Бр. 160, 3,6

НА ЗНАЊЕ

Из Бара у Цариград стиже се за 4 дана са паробродима: Талијанског Друштва Поморске Службе тако звано Società Italiana di Servizi Marittimi. Из Бара се креће сриједом у 2 сата из јутра а стиже се у Цариград у суботу исте недеље у 5 сати по подне.

Цијене су умјерене, — друга је Бар—Драч—Бриндизи са прекрцавањем у веће пароброде који продужују за Крф, Патрасо, Пирео, Цариград.

Исто Друштво превози за Солун, Смирну, Александрију, Триполитанију са великим паробродима и великом удобношћу.

Потребни подаци добијају се на адресу реченог Друштва, које у Бару заступа

Бар. 10. марта 1914.

бр. 165, 3,3 **Андрија Прела.**

ПОДГОРИЧКА БАНКА

У ПОДГОРИЦИ.

Десета редовна Главна Скупштина акционара Подгоричке Банке, одржаће се 20. априла 1914 г., у 8½ сати прије подне, у просторијама Подгоричке Гимназије.

ДНЕВНИ РЕД:

- 1) Избор 2-це перовођа за вођење скупштинског записника, 3-це акционара за овјерење истог и 3-це акционара за бројење гласова;
- 2) Извјештај Управног Одбора о раду у 1913 г.;
- 3) Извјештај Надзорног Одбора;
- 4) Одобрење биланса за 1913 годину;
- 5) Избор чланова Управног и Надзорног Одбора према чл. 55. и 67. Друштвених правила;
- 6) Евентуални предлози, који буду поднесени Управном одбору 8 дана раније према 46. члану друштвених правила.

бр. 193, 1,2 **УПРАВА.**

ДРУШТВО ГРАХОВСКЕ ЧИТАОНИЦЕ

Објављује на основу чл. 48. закона о јавним зборовима и удружењима, да је на главној редовној скупштини одржаној 5. јануара 1914 год., изабрана нова управа у коју су ушли: председник Вуко Ст. Милић; потпредседник Никола Б. Ковачевић; секретар Милан А. Живковић; благајник Илија Б. Ковачевић; књижник Никола Т. Ђедовић.

Број 8. Грахово, 19. марта 1914.
бр. 180, 1,1 **УПРАВА.**

ПОЗИВ

Марко Јанковић из Цеклина, у Ријечкој нахији, који је отрагу 15 (петнајест) година отумарао из домовине, позива се, да најдаље до 25. јуна ове год. предстане овоме Духовном Суду, ради ријешења бракоразводног спора са супругом му Јелом рођеном Павићевић из Стјене у Пилерима.

Не предстане ли Јанковић до одређеног дана, то ће му Консисторија одредити бранитеља и односна пресуда изрећи ће се и у његовом одсуству.

Број 573. А. 1913—31. Из канцеларије Консисторије Цетињске, 27. марта 1914., Цетиње.

бр. 190, 1,3

ПОЗИВ

Са којим се позива Негосава, ћерка Илије Јовановића из Горњег поља, сада непознатог мјеста пребивања, да се у року за тридесет и један дан од дана публикације овог позива јави лично овој канцеларији ради пресуде по бракоразводној тужби, коју је поднио њен муж Вуксан Гојковић, у противном пресуда ће се изрећи у одсуству горе именоване Негосаве.

КБр. 261. Из канцеларије Св. Митрополије Пећске, 13. марта 1914 год., у Пећи. бр. 185, 1,3

Госп. Мита Релић Никшић

Ваше докторско повјерење примили смо, које гласи да сте били болесни од септембра 19.—1913., до децембра 15. 1913., те у тајников протокол брисатисе септембра 15. на ванредној сједници, због тога ваш услов није примљен и назад вам га повраћамо, прва болесна потпора за један и по мјесец данас је стигла из Српско-Словенског Савеза у чеку долара 82,10, због чега се тражи ваша чиста адреса, за послати нам на горе означену тајникову адресу. Ако се не пријавите до маја 15, ваша потпора враћа се по закону у Српско-Словенску благајну, Питсбург у Пенсилванију. Наш госп. тајник нек изнесе овај оглас у главном његовом листу на расход рачуна друштвене благајне.

(U. S. A.), Eveleth Minn. 1914. mart 15. Box 691.

Председник Срп.-Слов. Друштва
Тажник,
Блажо Гојковић с.р.
бр. 182, 1,1 **Мартин Латић с.р.**

ПОМЕН

У неђељу 13. априла т. год., у 10 сати прије подна у храму Св. Николе у Ст. Бару даваћемо четрдесетодневни помен моме нигда непрежаљеном супругу

† Нику Татару обласном управитељу

О чему извјештавамо родбину, пријатеље и познанике.

Бар, марта 1914.

Ожалошћена супруга Гиле с породицом.
бр. 194, 1,2

ЈАВНА ЗАХВАЛНОСТ

Послије дугог и тешког боловања моја незаборавна супруга

† МИЛИЦА

пресели у вјечност 14. ов. мјесеца, у 33 години свога живота. Многи пријатељи похиташе, да лично или телеграфично ублаже ми бол у овом големом губитку.

С тога сматрам за своју свету дужност изјавити овим моју вјечиту захвалност свима мојим пријатељима и познаницима, који похиташе, да покојнику допрате до вјечне куће, као и оним, који телеграфски учествоваше.

Моја догробна захвалност пријатељима из мјеста и околине, који за вријеме дугог боловања моје бив. супруге, указиваше јој сваку његу и помоћ.

Андријевица, 20. марта 1914 год.

Ожалошћени супруг **Саво Поповић.**
бр. 184, 1,1

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Приликом смрти нашег милог и никад непрежаљеног сина, супруга, односно оца и брата

† Марка Р. Гвозденовића трговца

који се, послје дужег боловања задобивеног у срећном балканском рату пресели у вјечност 23. марта ове године, ukazато нам је велико саучешће у нашој преголемој тузи, зашто се сматрамо дужни и овим путем најтоплије заблагодарити. Свештенству престоничком, које над покојником изврши опијело и до гроба га испрати:

Г. г. министрима: Р. Поповићу, Љ. Бакићу, М. Миушковићу и П. Пламенцу, као и свима великодостојницима, који сви без изузетка узеше учешћа у нашој жалости;

Официрском кору, који га корпоративно испрати;

Чиновништву и грађанству престонице обојега пола, које га у онако великом броју испрати до вјечне куће;

Пријатељима и рођацима из Подгорице, Ријеке и Црмнице, који похиташе на спровод покојника;

Г. Милисаву Дедовићу, који се на гробу са покојником у име Привредног Савјета опрости са дирљивим говором;

Општини престоничкој, која покојника као дугогодишњег општинског одборника, у знак признања уписа за члана добротвора фонда;

Трговцима цетињским, који покојнику положише на одар прекрасни вијенац;

Радничком пјевачком друштву, које из почасту пјесмом увелича спровод;

Г. г. наставницима-цама цетињских основних школа, који са ученицима-цама присуствоваше спроводу;

Хвала свима нашим познаницима и пријатељима покојника, који не могавши нас походити у овом жалосном случају са свих крајева Црне Горе и из иностранства, изјавише писмено или телеграфско саучешће.

Поново хвала свима и свакоме који овом приликом ма како учествоваше у нашој превеликој жалости.

Цетиње, 28. марта 1914. год.

Ожалошћени: мајка **Стаке**; супруга **Васе**; синови: **Блажо** и **Лука**; кћери: **Зорка**, **Ксенија** и **Милева**; сестре: **Љубица** и **Савета** са осталом родбином.
бр. 192, 1,1

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Приликом изненадне смрти нашег нигда непрежаљеног супруга, односно оца и брата

† Новице Јокановића трговца

који се 19. ов. мј., у 56 години свога живота ненадно пресели у вјечност.

Сматрамо за свету дужност овим путем изјавити нашу дубоку благодарност: Његовом Преосвјештенству господину епископу Кирилу, који нас лично посјети и изјави нам саучешће; пречасном господину игуману Леонтију Никковићу, настојатељу ман. Острога; кумована, пријатељима и познаницима са стране, који на глас покојникове смрти похиташе, те не жалећи труда дођоше, и драгога покојника до вјечне куће испратише; мјесном свештенству на одржаном опијелу и погребу; наставницима основних школа са ученицима и ученицама на присуству спровода; Занатлијско-Радничком друштву и пјевачком друштву „Захумљу“, који корпоративно увеличаше спровод.

Вјечито незаборавна хвала: мјесном чиновништву; грађанству вароши Никшића и из околине, обојега пола, кумована и пријатељима, који у великој маси дођоше и драгог нам покојника до вјечне куће испратише и тиме нам у великој тугу ублажише.

Доживотну благодарност дугујемо свима и свакоме, који нам телеграфски или ма којим путем саучешће изјавише, те нам помогоше да тугу и жалост лакше подносимо.

Од свега срца захваљујемо г. г. А. Вељевићу учитељу и А. Лубурићу, који се дирљивим говором са нашим непрежаљеним покојником опростише, и г. Нешу Дарићу, који се у име Занатлијско-Радничког друштва са својим добротвором такође дирљивим говором опрости.

И поново нека је вјечита хвала свакоме ко ма којим путем учествова у нашој жалости.

Ожалошћени: супруга **Љубица**; синови: **Раде**, **Блажо**, **Мило**, **Вељко** и **Душан**; кћери: **Драга**, **Милица** и **Даринка**; браћа: **Геросим**, **Стево**, **Симо**.
бр. 188, 1,1

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

У нашој родитељској жалости за прерано изгубљеним двогодишњим синчићем

† Душаном

који се пресели у вјечност 23. о. мј., послје тешког боловања, пружише нам утјехе многа наша својта, пријатељи и познаници.

Сматрамо за дужност, да овим путем изјавимо нашу благодарност г. г. лекарима: Радловићу, Стринићу, Перезићу и Огњеновићу, који се својски заузимаше, да нам милог покојника излјиче и поврате здрава у наручја родитеља, који за њим тугују.

Веомо смо захвални на вијенцима, које положише на одар покојнику г. г.: Перо Кнежевић кум, Пашко Гвозденовић, Ристо Струнар и Томо Мирочевић.

Остајемо благодарни проти г. Душану Поповићу и поцу Јоку Лековићу, који опијело извршише и нас храбрише да губитак хришћански поднесемо.

Нашим рођацима из Бери, који на глас смрти похиташе и покојника братски ожалише, дугујемо вјечиту благодарност.

Искрено смо захвални грађанству обојега пола вароши Подгорице, које у онако великом броју допрати покојника до вјечне куће.

Напосљетку нека је топла хвала свима онима, који нам било телеграфски писмено или усмено своје саучешће изјавише и нас тјешеше.

Подгорица, 25. марта 1914.

Ожалошћени родитељи: **Никола** и **Даница Ђетковић** с осталом родбином.
бр. 195, 1,1

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Под притиском велике туге и жалости, која нас снаје изненада, приликом смрти нашег нигда непрежаљеног оца, односно сина, мужа и брата

командира † ПЕРИШЕ С. ТОМАНОВИЋА

који се пресели у вјечност 14. марта ове године, у 49-ој години свога живота. Сматрамо за особиту дужност овим путем изјавити топлу и вјечиту благодарност свима онима, који лично присуствоваше погребу покојника, као и онима, који нам писмено, телеграфски или ма којим путем изјавише саучешће, те у неколико олакшаше нашу тугу за драгим нам покојником.

Нека је вјечита хвала Министру председнику, дивизијару сержару Јанку Вукотићу на телеграфском саучешћу. Дивизијару г-ну генерал-ађутанту Митру Мартиновићу, који је лично присуствовао спроводу покојником и до вјечне га куће испратио. Доживотна хвала обласном управитељу г. војводи Стеву Вукотићу на личном саучешћу, г-ну бригадиру Ђузи Вукотићу, командирку Милу Ђукановићу, који су такође присуствовали спроводу покојником. Хвала г. г.: д-ру Лазу Томановићу; бригадирима: Машану Божовићу и Луки Гојнићу на телеграфском саучешћу. Особита хвала г. капетану Спасоју Илићу, који се онако дирљивим говором опрости са покојником. Хвала свјештеницима: Луки Јовићевићу и Саву Мрваљевићу, који над покојником извршише опијело по обредима православне цркве. Хвала г. г. официрима, који похиташе било лично било ма којим другим путем те нам изјавише саучешће за покојником.

Хвала грађанима града Никшића, који присуствоваше погребу покојникову, такође хвала: Требежанима, Жупљанима, Луковцима, Никшићанима, Рудићанима, Цуцама, а понаособ браћи и комшијама из Штедима, Риђана и Бубрешка обојега пола, који онако похиташе и покојника нам до вјечне куће испратише.

Једном ријечи хвала свима и свакоме, који нам ма којим путем изјавише саучешће у нашој великој жалости.

Ожалошћени: мајка **Томана**; брат **Алекса**; супруга **Јаглика**; синови: **Драго**, **Милутин**, **Богдан** и **Вељко**; кћери: **Милева**, **Видосава** и **Јелена** са осталом породицом.
бр. 189, 1,1

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

приликом напрасне смрти нашег милог оца, ђеда и стрица

† Марка Јовова Црнчевића

који се пресели у вјечност у 80 год. старости. Маркова је храброст и врлина одпочела год. 1850—51. и 52., када се показао храбар, а године 1862. Марко је посјекао непријатеља у *Кришце*; а у *Велеш*, ранио се од непријатељског куршума; у Марстијеповиће изио ранењог Вукала Пурлију, да га непријатељи не посјеку; год. 1875. пошао је као усташ у Херцеговину и тако цијелога ратовања показао се храбар међу првим борцима Горњо-Црмничког батаљона; — а 1876—77—78 год., посјекао је непријатеља на Вучјем Дому а непријатеља (роба) жива ухватио на Добру воду у Приморској нахији.

Са његовим врлинама Марко је свима лијепи спомен оставио, те задовољно и радосно преминуо кад је видно *освећено Косово* и проширење Црне Горе, за које се вазда борио и јуначке крви пролио.

Хвала пријатељима: Љуботињанима, Радомирцима, Трнољанима и Попатрничанима, који дођоше и покојника ожалише.

Особита хвала браћи Дупиљанима, који похиташе и покојника ожалише и до вјечне куће испратише.

Дупило, 20. марта 1914.

Ожалошћени: син **Божо**; унук **Лука** са осталом родбином **Црнчевића**.
бр. 181, 1,1